

Nr 179

Av herr Larsson i Hedenäset m. fl., *angående televerkets taxestättning.*

(Lika lydande med motion nr 132 i Första kammaren)

Televerket tillhör de allmänna serviceföretag som under senare år expanderat särskilt snabbt. Telefonen har verkligen blivit var mans egendom i vårt land och ett betydelsefullt kommunikationsmedel för den enskilde lika väl som för näringsliv och förvaltning.

Under budgetåret 1964/65 uppgick antalet nytecknade telefonabonnemang till ca 250 000, vilket är en rekordnotering utan tidigare motstycke i televerkets historia. Den snabba expansionen skapar helt naturligt vissa problem när det gäller dispositionen av de tillgängliga resurserna. Det förhållandet avspeglas bl. a. i den omständigheten att nettoökningen av antalet telefonapparater under samma år dock stannade vid ca 166 000. Totalt finns nu i vårt land över 3,5 milj. telefonapparater. Sverige har i dag den näst högsta telefontätheten i världen. Endast Föränta staterna har fler telefoner per 1 000 innevånare, och om telefontätheten skulle mätas i antalet huvudabonnemang per innevånare skulle Sverige ligga på första plats. Uppskattningsvis torde åtminstone 90 % av vårt lands hushåll i dag genom huvudabonnemang vara anslutna till telenätet.

Väl i överensstämmelse med denna allmänna expansion står givetvis ökningen i teletrafiken. Totala antalet inländska rikssamtal ökade under det sistförflutna budgetåret med ca 13 %. Parallell med denna utveckling och i viss mån också betingad av expansionen är den tekniska omvandling av teletrafiken som nu är på väg. Bäst illustreras kanske detta förhållande av att antalet automatiskt kopplade lokal- och inländska rikssamtal under det sistförflutna budgetåret var 24 gånger större än antalet manuellt kopplade samtal. Som jämförelse kan nämnas, att automatiskt kopplade samtal budgetåret 1960/61 var 7 gånger större än de manuellt kopplade samtalen. När den inhemska teletrafiken i början av 1970-talet beräknas vara helt automatiserad, kommer givetvis antalet manuellt kopplade samtal att vara relativt obetydligt.

Med denna förändring i teletrafikens förutsättningar finns det skäl förmoda att även de företagsekonomiska betingelserna radikalt förändras. Redan den omständigheten att såväl antalet abonnemang som

antalet telefonsamtal snabbt ökar bör innebära en relativt sett gynnsam utveckling av de fasta kostnadernas andel. Den snart helt genomförda automatiseringen torde få likartad effekt.

Som en direkt följd av dessa förhållanden torde en ny syn på de s. k. avståndskostnaderna bli erforderlig. Det kan förmodas att den del av kostnaderna för ett telefonsamtal som kan sägas vara betingad av avståndet mellan två abonnenter blir relativt sett allt mindre betydelsefull. Detta synes oss motivera en omprövning av den nuvarande taxepolitiken syftande till att åstadkomma så enhetliga samtalstaxor som möjligt och i varje fall begränsa de avståndsmotiverade taxedifferenserna.

Det ligger nära till hands att här dra en parallell med postverket, som ju inte har något moment av avståndsbestämda taxor i sin rörelse. Detta förefaller oss vara ett idealiskt förhållande, och även om det kanske inte kan förutsättas att helt samma syn kan tillämpas på teletrafiken förefaller det oss motiverat med en allsidig prövning av televerkets taxesättning med målsättningen att så nära som det är praktiskt möjligt avsluta till poströrelsens principer.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om allsidig utredning beträffande principerna för televerkets taxesättning med målsättningen att genom begränsning av den avståndsmotiverade taxesättningen åstadkomma så långt möjligt enhetliga samtalstaxor, i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 24 januari 1966

Harald Larsson
i Hedenäset

Erik Larsson
i Norderön

Jan-Ivan Nilsson
i Tvärålund